

**Uchwała Nr XV/28/2012
Rady Gminy Stopnica**

z dnia 14 marca 2012 r.

**w sprawie wystąpienia z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości
Stopnica**

Na podstawie art. 4b ust. 1-3 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. Nr 86, poz. 943 ze zm.), po przeprowadzeniu konsultacji społecznych Rada Gminy Stopnica uchwała, co następuje:

§ 1

Pozytywnie opiniuje się starania w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Stopnica.

§ 2

1. Postanawia się wystąpić do Ministra Administracji i Cyfryzacji, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego z wnioskiem o nadanie statusu miasta miejscowości Stopnica.
2. Wniosek, o którym mowa w punkcie 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Dajuta Szczepanik

Stopnica, 14 marca 2012 r.

Znak: RG. 0112.1.2012

SZANOWNY PAN

**MICHAŁ BONI
MINISTER ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI**

za pośrednictwem

WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WNIOSEK

w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Stopnica

Na podstawie art. 4 b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001 r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków dotyczących tworzenia, łączenia, dzielenia, znoszenia i ustalania granic gmin, nadawania gminie lub miejscowości statusu miasta, ustalania i zmiany nazw gmin i siedzib ich władz oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach (Dz. U. Nr 86, poz. 943 ze zm.), uwzględniając przesłanki historyczne, a także dotychczasowy rozwój społeczno-gospodarczy, **Rada Gminy Stopnica, powiat buski, województwo świętokrzyskie**

– składa wniosek w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Stopnica

UZASADNIENIE

Miejscowość Stopnica jest ośrodkiem administracyjnym jednej z obszarowo większych gmin wiejskich w Województwie Świętokrzyskim.

Przywrócenie Stopnicy praw miejskich po raz pierwszy podjęto w 1994 r. Towarzystwo Przyjaciół Stopnicy. Powołany z inicjatywy Towarzystwa Społeczny Komitet przeprowadził sondaż wśród mieszkańców Stopnicy. Za przywróceniem statusu miasta opowiedziało się wówczas ponad 90% mieszkańców. Władze samorządowe podjęły działania związane z rozbudową infrastruktury technicznej,

poprawą wizerunku oraz rozwojem bazy kulturalno-oświatowej miejscowości Stopnica. Sprawa powróciła w 2008 roku za przyczyną stopnickiego radnego, który w imieniu mieszkańców Stopnicy zgłosił wniosek o podjęcie starań w sprawie przywrócenia miejscowości statutu miasta. Radni, uwzględniając zasadność postulatu jednogłośnie opowiedzieli się za wnioskiem, mając na uwadze fakt, iż spełnione są przesłanki ustawowe, zgodnie z którymi miasto tworzy się na terenie zurbanizowanym o przewadze ludności nierolniczej, posiadającym odpowiedni potencjał gospodarczy i wykształconą infrastrukturę w sferze urządzeń komunalnych i układu komunikacyjnego.

Za przywróceniem praw miejskich Stopnicy przemawiają względy historyczne oraz dotychczasowy rozwój społeczno-gospodarczy.

Dla miejscowej społeczności rok 1362 jest bardzo ważną datą historyczną. Wówczas to w Wiślicy został wydany przez króla Kazimierza Wielkiego dokument potwierdzający lokację miasta na prawach średzkich. Po Kazimierzu Wielkim jeszcze siedmiu królów polskich – Władysław Jagiełło, Jan Olbracht, Aleksander I, Henryk III Walezy, Stefan Batory, Jan Kazimierz, August III potwierdzało przywileje dla Stopnicy. Na ich mocy miasto było zwalniane od wszelkich podwód z wyjątkiem szczególnych potrzeb. Król Władysław Jagiełło zezwolił miastu na targi we wtorki i jarmark na świętego Piotra w okowach oraz na wolną sprzedaż mięsa w czasie ich trwania.

Miejskie centrum Stopnicy stanowił charakterystyczny dla tego typu miast – rynek, miejsce targów i jarmarków. W jego otoczeniu mieli warsztaty rzemieślnicy, rzeźnicy, piekarze, szewcy. Działalność rzemieślnicza branży kowali, ślusarzy, kotlarzy, nożowników, mieczników, siodlarzy, stelmachów, szewców i innych wynikała z posiadania statutu cechu.

Pod patronatem królewskim miasto rozwijało się szybko, wykorzystując swe położenie przy skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych, z Krakowa przez Wiślicę do Sandomierza, później do Warszawy. Tędy też prowadziła najstarsza droga z Krakowa na Litwę. W końcu XIV i w pierwszej połowie XV wieku w Stopnicy odbywały się sądy ziemskie województwa sandomierskiego, a rozwinięte miasto było ośrodkiem klucza dóbr królewskich, zastawianym przez pierwszych Jagiellonów i późniejszych dostojników królestwa.

W pejzażu Stopnicy dominowały kościoły: parafialny p.w. śś. Piotra i Pawła z plebanią i klasztorny p.w. śś. Marii Magdaleny i Franciszka a także zamek

ufundowany przez króla Kazimierza Wielkiego. Teren przykościelny uzupełniała wieża zegarowa z dzwonnica oraz zabudowania parafialne. W rynku znajdowały się murowany dom starościński, sklepy, ratusz, oraz domy mieszczan. W mieście znajdowała się siedziba sądu, szpital, dom starców, synagoga, szkoły, łaźnia, 4 młyny, tartak, browary. Wśród zabudowy funkcjonowały liczne kramy kupieckie, jatki rzeźnicze i szynki. Dwa cmentarze parafialne i dwa cmentarze żydowskie znajdowały się na obrzeżach miasta.

Bardzo ważnym elementem dziejów Stopnicy jest obecność Żydów, którą odnotowano już w 1567 r. Pierwsza synagoga istniała już w 1616 r., natomiast gmina żydowska została założona w 1640 r. Ludność żydowska żyła w drobnego handlu, rzemiosła i transportu konnego. Większe zakłady w posiadaniu Żydów to: drukarnia, tartak, młyn, olejarnia, fabryka wody sodowej i fabryka nici. W dwudziestoleciu międzywojennym gmina żydowska była właścicielem: synagogi, chederu, dwóch cmentarzy i pola ornego. Istniał też dom modlitw, budynek zarządu i mykwa.

Od 1809 roku Stopnica była siedzibą powiatu, słynęła z produkcji sukna, handlu bydłem i drobiem.

W ramach represji za udział w Powstaniu Styczniowym ukazem cara Aleksandra II z 1 czerwca 1869 roku Stopnica utraciła prawa miejskie i została zmieniona na osadę będącą siedzibą władz powiatowych.

W 1911 roku Stopnica osiągnęła największą w swej historii liczbę mieszkańców, dochodzącą do 8 000. W 1915 roku w Stopnicy wybuchła epidemia cholery i tyfusu, która była przyczyną ewakuacji przez władze austriackie urzędu powiatowego do Buska. W 1918 roku sejmik powiatu stopnickiego podjął uchwałę, że stolicą powiatu pozostanie Stopnica, tu mieściło się gimnazjum, szpital powiatowy św. Karola Boromeusza oraz sąd grodzki. Jednak urząd powiatowy i komenda powiatowa policji rezydowały w Busku. Okres międzywojenny nie był dla Stopnicy okresem zbyt przychylnym. Nie tylko nie powróciły z Buska władze powiatowe, ale na domiar złego starosta Feliks Tarnogórski przeniósł w 1933 roku stopnickie gimnazjum i liceum do Buska. Podczas II wojny światowej Stopnica dwa razy uległa zniszczeniu, pierwszy raz w 1939, a następnie w 1944 roku. Wojna pozostawiła po sobie ruiny i zgliszcza. Po wojnie przywrócono przedwojenny podział administracyjny. W ten sposób Stopnica pozostała stolicą powiatu stopnickiego lecz z siedzibą w Busku Zdroju, które ostatnią wojnę przeszło praktycznie nietknięte. Wiosną do zrujnowanego miasta zaczęli powracać jego mieszkańcy, wielu stopniczan nie widząc żadnych perspektyw

opuściło rodzinne miasto. W 1952 roku ostatecznie zmieniono nazwę powiatu ze stopnickiego na buski. W wyniku reformy administracyjnej kraju w 1973 r. Stopnica stała się siedzibą Gminy.

O 650 latach bogatej a zarazem złożonej historii miasta Stopnica stanowi załączone opracowanie „Rys historyczny dziejów Stopnicy”.

Obecnie Stopnica, jest jedną z 30 jednostek pomocniczych gminy i siedzibą władz Gminy. Zajmuje obszar o powierzchni 454,61 ha, który zamieszkuje 1378 mieszkańców.

O poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego świadczy obecność instytucji i podmiotów świadczących usługi na rzecz ludności. Większość mieszkańców zatrudniona jest w różnych gałęziach gospodarki zarówno w samej Stopnicy, a także w sąsiednich gminach. Na terenie gminy zarejestrowanych jest aktualnie 341 przedsiębiorców prowadzących własną działalność gospodarczą.

Zadania publiczne, w tym obsługę 7229 mieszkańców gminy (stan na 31.12.2011 r.) wykonuje Urząd Gminy zatrudniający 35 pracowników, w tym 9 osobową brygadę zajmująca się m.in. eksploatacją ujęć wody i sieci wodociągowych, oczyszczalni ścieków, kanalizacji sanitarnej oraz targowiska.

Zadania z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego realizują:

1. Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Orłów Lwowskich, w skład którego wchodzi: Liceum Ogólnokształcące o profilu bezpieczeństwo publiczne oraz Zasadnicza Szkoła Wielozawodowa,
2. Gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego z pełnowymiarową halą sportową,
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny, w którego skład wchodzi:
 - 1) Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Stopnicy z salą gimnastyczną, boiskami do gry w piłkę ręczną, nożną i siatkową, placem zabaw dla dzieci, miasteczkiem ruchu drogowego, stołówką szkolną i świetlicą,
 - 2) Szkoły Filialne w Czyżowie i Smogorzowie,
 - 3) Przedszkole w Stopnicy.

Ogółem w placówkach oświatowych zatrudnionych jest 87 nauczycieli oraz 25 pracowników administracji i obsługi.

Upowszechnianiem kultury i działalności sportowo-rekreacyjnej zajmuje się Gminne Centrum Kultury z siedzibą w odrestaurowanym zamku królewskim, zatrudniająca 10 pracowników.

Gminna Biblioteka Publiczna mieszcząca się również w zamku dysponuje zbiorem 12,7 tys. woluminów, z której korzysta 993 czytelników.

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej wykonuje istniejąca od 1901 r. Ochotnicza Straż Pożarna zarejestrowana w Krajowym Systemie Ratownictwa, wyposażona w samochód gaśniczy ciężki z beczką i autopompą oraz samochód lekki ratownictwa drogowego. Jednostka mieści się w odnowionym budynku. Zrzesza 56 czynnych druhów, 2 honorowych, 2 wspierających. Strażacy mają uprawnienia z zakresu ratownictwa technicznego, medycznego, ochrony pożarowej, bhp oraz przeszkolenie LPR (Lotniczego Pogotowia Ratunkowego – start i lądowanie helikoptera ratunkowego).

Komisariat Policji z obsadą kadrową w ilości 24 funkcjonariuszy obsługuje także rejony trzech sąsiednich gmin, pod względem porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców.

Usługi zdrowotne mieszkańcom gminy świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDICA, zatrudniający 7 lekarzy oraz posiadający w swojej strukturze poradnie: ogólne, dla dzieci, stomatologiczną, ginekologiczno-położniczą, ponadto: pracownię fizykoterapii, pracownię diagnostyki laboratoryjnej, gabinet pielęgniarstwa środowiskowej, gabinet medycyny szkolnej, dodatkowo świadczy usługi w zakresie USG. W budynku przyjmuje również ortopeda i okulista. NZOZ zatrudnia ogółem 13 osób.

Zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniający 7 osób.

Obsługę bankową mieszkańców Gminy Stopnica i sąsiedniej Gminy Tuczępy świadczy Bank Spółdzielczy w Stopnicy. Do innych podmiotów świadczących usługi dla mieszkańców należą także: Urząd Pocztowy, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Spółdzielnia Usług Rolniczych, Obwód Drogowy Powiatowego Zarządu Dróg. W katalogu podmiotów i instytucji należy uwzględnić podmioty o różnorodnej specyfice działalności gospodarczej takich, jak:

- 2 apteki, gabinety lekarskie i stomatologiczne,
- 3 hotele i restauracje, bary, punkty małej gastronomii,
- masarnia, piekarnie,
- sklepy spożywcze, odzieżowe i przemysłowe,
- zakłady fryzjerskie,

- kwaciarnie,
- składy opału i materiałów budowlanych,
- kioski z prasą, punkt totalizatora sportowego,
- usługi transportowe, taxi, diagnostyka, mechanika pojazdowa i handel samochodami,
- stacje paliw, myjnia samochodowa,
- mieszalnia pasz,
- usługi geodezyjne, kadrowo-płacowe
- zakłady elektryczne, wodno-kanalizacyjne, gazowe, hydrauliczne, budowlane, stolarskie, kamieniarskie,
- usługi kserograficzne, RTV, dostępu do Internetu,
- usługi weterynaryjne,
- usługi pogrzebowe.

Układ urbanistyczny Stopnicy z niewielkimi zmianami zachował plan ukształtowany pomiędzy XIV a XIX w. Obecnie rynek nosi nazwę Placu Piłsudskiego. Centrum placu stanowi duży zielony skwer otoczony wysokimi drzewami, w części środkowej stoi obelisk ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego z 1931 roku. Wokół placu znajdują się kamienice, których partery przeznaczone są na działalność handlowo-usługową, co czyni z niego, jak dawniej miejsce skupiające uwagę zarówno mieszkańców, jak i osób przyjezdnych. Wszystkie ulice, place, parkingi, plac targowy posiadają nawierzchnię asfaltową, chodniki uliczne wyłożone są kostką brukową, ciągi komunikacyjne są oświetlone. Stopnica posiada pełną infrastrukturę techniczną. Miejscowość jest skanalizowana i podłączona do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków typu Lemna, posiada sieć wodociągową i gazową. Zaopatrzenie w wodę odbywa się z własnego ujęcia.

Nadmienić należy, że Gmina realizuje współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego projekt p.n. „Kompleksowa rewitalizacja Stopnicy jako podstawa rozwoju tej miejscowości na bazie unikatowego potencjału historyczno-kulturowego, turystycznego i rekreacyjnego” w ramach którego powstanie: basen z brodzikiem dla dzieci wraz z niezbędną infrastrukturą, plac zabaw, górka saneczkowa, boisko do siatkówki plażowej, zbiornik wodny do uprawiania sportów wodnych wraz z pływającymi pomostami, ścieżka turystyczna wzdłuż muru klasztornego oraz ścieżka spacerowa na wałach zbiornika, altana

grillowa, skatepark wraz z systemem monitorowania i oświetlenia kompleksu. Planowany termin zakończenia realizacji projektu: czerwiec 2012.

II etap „Rewitalizacji miejscowości Stopnica” obejmie Plac Piłsudskiego z przyległymi ulicami. W ramach projektu planuje się wymianę oświetlenia ulicznego (oświetlenie LED), montaż fontanny, instalację urządzenia typu hot-spot umożliwiającego bezprzewodowy dostęp do Internetu, likwidację ogrodzenia parku, wymianę chodników, zagospodarowanie przestrzeni (tereny zielone, elementy małej architektury i rekreacyjne), przebudowę schodów prowadzących z rynku w kierunku ul. Witosa. Wraz z odnowionymi obiektami sportowymi i Gminnym Centrum Kultury znajdującym się w zamku stanowić będzie nowoczesny kompleks kulturalno-rozrywkowy podnosząc rangę miejscowości.

Strukturę przestrzenną Stopnicy stanowią 342 jedno- i dwurodzinne budynki mieszkalne, 2 bloki „Spółdzielni Mieszkaniowej” w których mieszkają 32 rodziny, 7 budynków wielorodzinnych w których mieszka 20 rodzin oraz budynek socjalny stanowiący własność gminy, w którym mieszka 12 rodzin.

Każde gospodarstwo domowe jest zaopatrzone w pojemniki na śmieci, wywożone na wysypisko odpadów komunalnych w Promniku przez Firmę TAMAX, która działa na podstawie zezwolenia Wójta Gminy z dnia 1 grudnia 2006 r. Firma ta zobowiązana jest do przekazywania odpadów segregowanych, w zależności od asortymentu, do specjalistycznych zakładów.

Automatyczna centrala telefoniczna zapewnia łączność telefonii stacjonarnej wraz z szerokopasmowym dostępem do Internetu, ponadto w gminie zainstalowane są 4 przekaźniki telefonii komórkowej.

Na uwagę zasługuje fakt, że Stopnica jest siedzibą licznych organizacji społecznych zrzeszonych w formie stowarzyszeń, jak:

- Towarzystwo Przyjaciół Stopnicy,
- Stowarzyszenie Kobiet Kreatywnych,
- Związek Ochotniczej Straży Pożarnej,
- Klub Sportowy PIAST Stopnica skupiający zawodników piłki nożnej w 3 kategoriach wiekowych, dysponujący urządzonym stadionem piłkarskim,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy skupiający zawodników piłki siatkowej,

ponadto mieszkańcy działają w kołach i klubach zainteresowań takich, jak:

- Chór Cantores Stopnicensis,
- Klub Seniora „Królewska Oaza”,

- Koło Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej,
- Koło Związku Żołnierzy Batalionów Chłopskich,
- Koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Koło Łowieckie SZARAK,
- Rejonowe Koło Pszczelarskie,
- Koło Wędkarskie.

W panoramie Stopnicy prezentują się okazale zabytki, a w szczególności kościół p.w. śś. Piotra i Pawła w Stopnicy, zespół klasztoru OO Reformatów (obecnie Księża Sercanów), odbudowany zamek (siedziba Gminnego Centrum Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej i Punktu Informacji Turystycznej).

Stopnica położona jest przy ciągach komunikacyjnych, stanowiących sieć dróg o znaczeniu ponadlokalnym. Droga krajowa Nr 73, stanowiąca dogodne połączenie regionów środkowej Polski z obszarami aktywności turystycznej w rejonie Beskidu Sądeckiego. W terenach intensywnej zabudowy przy drodze krajowej wybudowano chodniki dla pieszych. Droga wojewódzka Nr 756 relacji Starachowice-Stopnica stanowi uzupełnienie sieci krajowej we wschodniej części województwa świętokrzyskiego łącząc powiaty: buski, staszowski, kielecki, starachowicki. Droga wojewódzka Nr 757 Stopnica-Opatów i jej przedłużenie z drogą krajową Nr 74 aż do Annapola jest jedną z dwóch głównych osi komunikacyjnych południowo-wschodniego, rolniczego subregionu województwa świętokrzyskiego. Pozostałe drogi na terenie gminy to drogi powiatowe oraz gminne, które spełniają zadania obsługi terenów zabudowy, powiązań sąsiadujących ze sobą miejscowości w obszarze gminy oraz powiązań z gminami ościennymi. Ważniejsze drogi powiatowe o znaczeniu ponadgminnym to drogi: nr 0024T relacji Chmielnik - Stopnica, nr 0105T Stopnica - Połaniec oraz nr 0103T Stopnica – Błotnowola.

Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Stopnica obejmuje powierzchnię 7,55 ha, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Stopnica 1” obejmujący powierzchnię 2,4 ha.

Podstawowym dokumentem określającym kierunki zagospodarowania przestrzennego i politykę przestrzenną jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stopnica” przyjęte uchwałą Nr 25/2000 Rady Gminy w dniu 5 października 2000 r. Opracowano również „Lokalny program rewitalizacji miejscowości Stopnica na lata 2008-2013 i następne” oraz „Plan Odnowy Miejscowości Stopnica na lata 2010-2018”.

Rada Gminy wyraża nadzieję, że przedstawione uzasadnienie uwzględniające przesłanki historyczne, aktualny stan sfery społecznej i infrastruktury technicznej miejscowości Stopnica stanowić będzie ważny element w podjęciu pozytywnej decyzji. Nadanie miejscowości Stopnica rangi miasta będzie wyrazem szacunku dla przeszłości i tradycji miejscowej społeczności w aspekcie dążeń i aspiracji do jego dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego.

WÓJT
Ryszard Zych

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy
Danuta Szczepanik